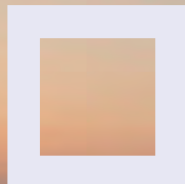

Evropska
komisija

NAGRADA ZA DOSTOPNO mesto za leto **2021**

Primeri najboljših praks za večjo
dostopnost v mestih EU

#EUACCESSCITY

Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2021

© Evropska unija, 2021

Ponovna uporaba je dovoljena z navedbo vira.

Politika Evropske komisije o ponovni uporabi dokumentov se izvaja na podlagi Sklepa Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0)

(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Za uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti Evropske unije, je morda treba za dovoljenje zaprositi neposredno imetnike pravic.

Naslovnica: © Peter Appelin, 2014

Print	ISBN 978-92-76-31229-1	ISSN 2599-9125	doi:10.2767/074512	KE-BL-21-001-SL-C
PDF	ISBN 978-92-76-31225-3	ISSN 2467-0642	doi:10.2767/30033	KE-BL-21-001-SL-N

Vsebina

Predgovor	p4
Nagrada za dostopno mesto za leto 2021 – preprosto berljiva različica.....	p5
Uvod	p13
Jönköping, Švedska – zmagovalno mesto.....	p14
Bremerhaven, Nemčija – druga nagrada	p19
Gdynia, Poljska – tretja nagrada	p24
Poznanj, Poljska – posebna omemba za prizadevanja na področju dostopnosti javnih storitev v času pandemije.....	p28
Komotini, Grčija – posebna omemba za prizadevanja na področju dostopnosti kot priložnosti za vse mesto.....	p32
Firence, Italija – posebna omemba za prizadevanja na področju grajenega okolja	p36
Sodelovanje v natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2022.....	p40

Predgovor

© Evropska komisija

 Helena Dalli, evropska komisarka za enakost

Po lanskoletni 10. obletnici je zelo pozitivno, da smo priča še večjemu številu prijav na natečaj za letošnjo nagrado za dostopno mesto.

Z veseljem pozdravljamo nove prijavitelje v mreži nagrade za dostopno mesto, saj to kaže na našo skupno zavezo zagotavljanju dostopnosti.

Letošnjo nagrado podeljujemo v neobičajnih in težkih okoliščinah. Pandemija COVID-19 je ustvarila nove izzive, od katerih jih je veliko povezanih z dostopnostjo. Omejevanje socialnih stikov in omejitve potovanj vplivajo na dostop do javnih služb in podpornih mrež, kar je povečalo tveganje socialne izključenosti in izolacije, zlasti za invalide in starejše državljane.

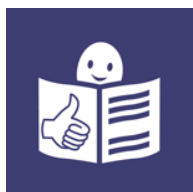
Spodbudno se mi zdi, da naša mesta še naprej postavljajo dostopnost na prvo mesto, še toliko bolj v kriznih časih. Čestitke vsem letošnjim zmagovalnim mestom, zlasti dobitniku naše glavne nagrade, Jönköpingu. Mesto izstopa s svojim skupnim pristopom k dostopnosti „od spodaj navzgor“. Zasluži si priznanje.

V nadaljevanju bomo zdaj začeli z intenzivnim delom na področju izvajanja strategije o pravicah invalidov 2021–2030, pri čemer bo dostopnost ostala prednostna naloga, medtem ko bomo vzporedno še naprej izvajali evropski akt o dostopnosti.

Pri nagradi za dostopno mesto ne gre le za spoštovanje standardov EU; gre tudi za izmenjavo znanja in dobrih praks. Letošnja zmagovalna mesta bi morala biti navdih za druge.

Našim prijaviteljem v prihodnosti želim veliko uspeha.

Nagrada za dostopno mesto 2021

Preprosto berljiva različica

© Easy-to-read.eu

Kdo smo?

Smo Evropska komisija in Evropski invalidski forum.

Evropska komisija opravlja vsakodnevno delo Evropske unije.

Evropska unija je skupina 27 držav v Evropi, ki so se združile, da bi izboljšale življenje ljudi in povečale njihovo varnost.

Evropska komisija za Evropsko unijo sprejema ukrepe in predlaga zakone.

Evropski invalidski forum si prizadeva za varstvo pravic invalidov v Evropi.

Pogosto sodelujemo, da bi izboljšali razmere za invalide v Evropi.

Vsako leto na primer sodelujemo pri izvedbi **nagrade za dostopno mesto**.

Kaj je nagrada za dostopno mesto?

Nagrada za dostopno mesto (ang. Access City Award) je nagrada, ki jo vsako leto podelimo mestom, ki si močno prizadevajo za dostopnost. Mesto je dostopno, kadar lahko v njem živijo vsi ljudje ter neovirano uporabljajo vse stvari in storitve. Mesto je denimo dostopno, ko lahko vsi ljudje zlahka:

- uporabljajo avtobus ali podzemno železnico za prevoz v službo,
- kupijo vozovnico na avtomatu za vozovnice,
- se gibljejo po ulicah ali vstopajo v javne stavbe, kot so bolnišnice in mestne hiše, ter
- dobijo berljive in razumljive informacije.

To je pomembno za vse ljudi, zlasti za invalide in starejše. Njim stvari, kot so prevoz in informacije, pogosto niso dostopne.

To pomeni, se ne morejo vključevati v družbo tako kot ostali.

Izključeni so.

Če na primer avtobusi nimajo klančin, jih osebe v invalidskih vozičkih ne morejo uporabljati za prevoz v službo.

Če informacije niso preprosto berljive, jih osebe z intelektualno oviro in drugi morda ne bodo mogli prebrati in razumeti.

© Pixabay

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Nagrada za dostopno mesto je torej priložnost, da mesta v Evropi predstavijo, kako si prizadevajo, da bi bila dostopna vsem ljudem.

Nagrada za dostopno mesto se je začela podeljevati leta 2010. Pomembno je, da nagrada za dostopno mesto mesta vedno znova opominja, kako pomembno je, da so dostopna vsem ljudem.

Katero mesto je zmagalo na natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2021?

Zmagovalno mesto na natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2021 je Jönköping.

Jönköping je mesto na Švedskem.

Jönköping je prejel prvo nagrado za dostopno mesto, ker si močno prizadeva za večjo dostopnost invalidom in vsem ljudem. Jönköping je opravil dobro delo, na primer:

© Peter Appelin, 2014

- razmislil je o potrebah invalidov,
 - prisluhnil je invalidom in njihovim organizacijam pri sprejemanju odločitev v zvezi z njihovimi življenji,
 - pomagal je invalidom in starejšim, da se niso počutili izključeni v težkih časih med pandemijo COVID-19.
- COVID-19** je nova bolezen, zaradi katere je veliko ljudi hudo bolnih. Veliko ljudi je zaradi te bolezni umrlo.

Poleg tega je Jönköping razpisal lokalni natečaj za nagrado za dostopno mesto za podjetja in organizacije, ki si prizadevajo, da bi njihove storitve postale dostopne vsem ljudem.

To je res dobra zamisel, ki so jo uresničili!

Jönköping je prejel 150 000 EUR za zmago na natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2021.

Drugi dve mesti, ki sta na natečaju osvojili drugo in tretje mesto, sta:

- mesto **Bremerhaven** v Nemčiji, ki je osvojilo drugo mesto in nagrado v višini 120 000 EUR.
- mesto **Gdynia** na Poljskem, ki je osvojilo drugo tretje mesto in nagrado v višini 80.000 EUR.

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Letos je bila podeljena tudi posebna nagrada mestom, ki so opravila dobro delo na področju zaščite ljudi pred COVID-19.

COVID-19 je nova bolezen, zaradi katere je zbolelo veliko ljudi. Veliko ljudi je zaradi te bolezni umrlo. Posebno nagrado na področju COVID-19 je osvojilo mesto **Poznanj** na Poljskem.

© Shutterstock

Poznanj je to nagrado osvojil zato, ker je v težkih časih pandemije COVID-19 opravil odlično delo na področju zagotavljanja dostopne podpore in storitev invalidom.

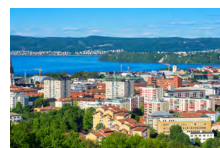
Naslednja nagrada za dostopno mesto bo podeljena leta 2022.

Katera mesta se lahko potegujejo za nagrado?

V natečaju za nagrado za dostopno ne morejo sodelovati vsa mesta. Za nagrado za dostopno mesto se lahko potegujejo mesta:

- iz držav članic Evropske unije.
- z več kot 50 000 prebivalci
Če ima država manj kot dve mesti s tolikšnim številom prebivalcev, se lahko združita dve manjši mesti ali več manjših mest. V natečaju za nagrado za dostopno mesto lahko prav tako sodelujejo, če imajo skupaj več kot 50 000 prebivalcev.

Mesto, ki je letos osvojilo nagrado za dostopno mesto, se zanj naslednje leto ne more potegovati.

© Shutterstock

Kako lahko mesta sodelujejo?

Mesta, ki želijo sodelovati v naslednjem natečaju za nagrado za dostopno mesto, se lahko po začetku prijavnega obdobja prijavijo na spletu. Osebe, ki upravljajo mesta in sprejemajo pomembne odločitve v zvezi z njimi, morajo izpolniti spletni obrazec.

V tem obrazcu morajo:

- opisati, zakaj si po njihovem mnenju mesto zasluži nagrado za dostopno mesto,
- navesti primere in predstaviti, kako si njihovo mesto prizadeva za zagotavljanje dostopnosti stvari vsem ljudem,

© Pixabay

© Pixabay

- opisati svoj načrt glede nadaljnjega prizadevanja v prihodnosti.

Več informacij je na voljo na našem spletišču:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141&langId=sl>.

Na tej povezavi bodo kmalu na voljo informacije o tem, kdaj se začne prijavno obdobje.

Po začetku prijavnega obdobja lahko mesta izpolnijo obrazec in se potegujejo za naslednjo nagrado za dostopno mesto.

Za več informacij spremljajte naše spletišče.

© Pixabay

Kako izberemo zmagovalno mesto?

Ko se mesta prijavijo na natečaj za nagrado za dostopno mesto, določene skupine ljudi pregledajo prijave in izberejo zmagovalca.

© Pixabay

V vsaki državi deluje skupina ljudi, ki pregleda prijave mest te države.

Izbere največ tri mesta,

ki so najboljši primeri dostopnega mesta v tej državi.

Nato druga skupina ljudi iz Evrope

pregleda prijave vseh teh mest in izbere tisto,

ki je najboljši primer dostopnega mesta izmed vseh.

To mesto dobi prvo nagrado za dostopno mesto za zadevno leto.

Invalidi in starejši so del teh skupin.

Preverjajo, kako si mesta prizadevajo,

da bi bile stvari dostopne prebivalcem.

Preverijo na primer, ali mesta zagotavljajo dostop do:

- stavb in ulic,
- avtobusov in podzemne železnice,
- avtomatov za vozovnice in bankomatov,
- spletišč in druge tehnologije,
ki jo ljudje uporabljajo za komuniciranje,
- informacij, ki so preprosto berljive in razumljive za vse.

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

Tako ugotovijo, katero mesto se je bolje odrezalo pri omogočanju dostopa vsem ljudem do teh stvari.

To mesto osvoji prvo nagrado za dostopno mesto.

Kdaj bo zmagovalno mesto prejelo nagrado?

Konec leta 2021
bomo razglasili zmagovalno
mesto v natečaju za nagrado za dostopno mesto
za leto 2022.
Temu mestu bomo izročili nagrado za dostopno mesto.

© Pixabay

Več informacij

Za več informacij lahko obiščete naše spletišče:
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1141&langId=sl>.

Če imate kakršna koli vprašanja,
nam lahko pošljete elektronsko sporočilo
na e-poštni naslov:
secretariat@accesscityaward.eu

© Pixabay

Uvod

Približno 100 milijonov Evropejcev ima katero od oblik invalidnosti – tj. več kot petina prebivalstva EU. Prebivalstvo se še naprej stara, zato je dostopnost pomembnejša kot kdaj koli prej.

Že več kot desetletje je nagrada EU za dostopno mesto priznanje mestom za njihov izjemen napredek na področju večje dostopnosti. Cilj nagrade je tudi ozaveščati, razširjati dobre prakse in spodbujati druga mesta v EU k ukrepanju.

Dobra dostopnost vsem državljanom ne glede na starost, mobilnost ali invalidnost zagotavlja enako in neodvisno udeležbo v družbi. Pomeni, da lahko uživajo celotno ponudbo svojega mesta. Za vsako mesto pa to pomeni različne izzive. Nagrada zato mesta obravnava celovito, vključno z njihovim grajenim okoljem, infrastrukturo in javnimi prostori ter tudi informacijami, komunikacijo in javnimi službami.

Mesta v EU z več kot 50 000 prebivalci lahko oddajo prijave, ki jih najprej ocenijo nacionalne žirije, nato pa še evropska žirija, ki jo sestavljajo

strokovnjaki za dostopnost. Prva tri nagrajena mesta prejmejo finančno nagrado, druga pa so deležna posebne omembe za posamezne vidike.

Letošnja nagrada vključuje posebne omembe mesta, ki je izboljšalo svoje grajeno okolje, mesto pa dostopnost izkorišča kot priložnost za vse mesto. Obstaja tudi posebna omemba v zvezi s pandemijo COVID-19, ki vpliva na življenje na načine, ki si jih do zdaj še nismo zamišljali, v zvezi z dostopnostjo pa ustvarila nove izzive.

Ključna letošnja tema – ki jo pooseblja zmagovalno mesto – je sodelovanje s prebivalci. Zmagovalna mesta kažejo, da sodelovanje s prebivalci prispeva k razumevanju potreb, ukrepanju in izboljšanju življenja vseh v mestu.

Jönköping

Švedska

© Peter Appelin, 2014

ZMAGOVALNO
MESTO

Zmagovalno mesto v natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2021 je švedsko mesto Jönköping. Jönköping se nahaja na južni točki jezera Vättern, med večjimi mesti Stockholm, Gothenburg in Malmö. Zaradi tega je naravno stičišče in zbirališče, kar pomeni, da je dostopnost bistvenega pomena. Zaradi slikovite krajine mesta z jezeri, hribi in gozdovi je dostopnost izziv.

Skupni pristop, ki ga vodijo prebivalci

Žirija je Jönköping pohvalila zaradi njegovega pristopa k dostopnosti „od spodaj navzgor“. Mesto vključuje predstavnike invalidov v sprejemanje odločitev in sodeluje s prebivalci, da bi bolje razumel potrebe svojih 140 000 prebivalcev.

Funktionsrådet Jönköping je skupina 18 organizacij, ki zastopajo invalide. Štirikrat letno se sestaja z občinskimi predstavniki, ki

se redno sestajajo tudi z združenji starejših prebivalcev. Dnevne rede sestankov določajo organizacije, kar pomeni, da lahko razpravljajo o vprašanjih, pomembnih za prebivalce, in spodbujajo ukrepanje na občinski ravni.

Funktionsrådet Jönköping je pomagal pri razvoju mestnega programa invalidske politike, ki določa stroga pravila v zvezi z dostopnostjo. Poleg tega izvaja tudi usposabljanje in izmenjuje strokovno znanje z občino.

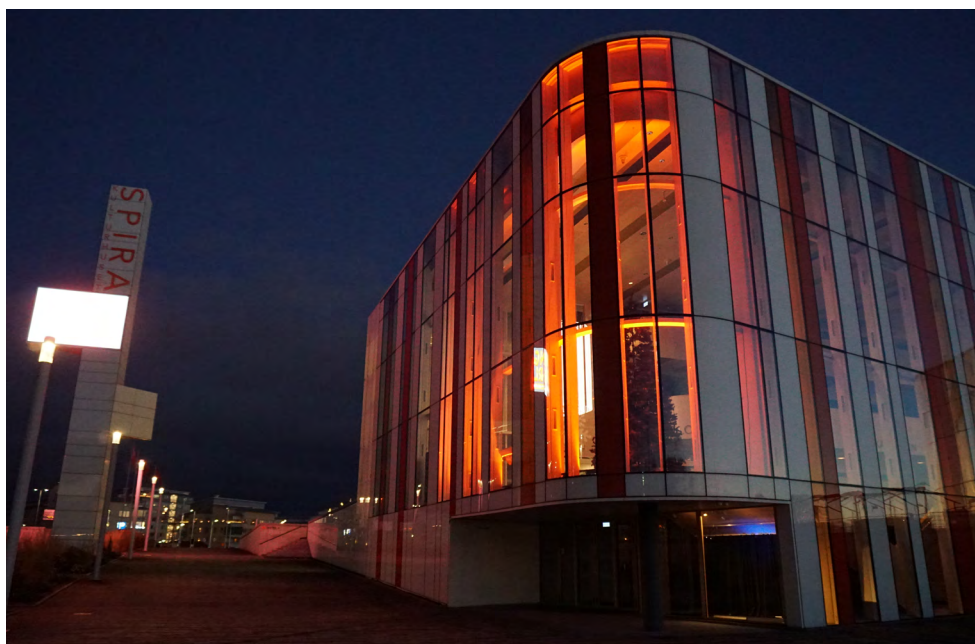
„Ponosni smo, da smo prejeli to nagrado. Že vrsti let sodelujemo s starejšimi prebivalci in združenjem za pravice invalidov, da bi pomagali oblikovati družbo, ki je dostopna vsem. Spoznali smo pomen dialoga na začetni stopnji, ko načrtujemo in oblikujemo naše mesto. Jönköping je rastoče mesto, mi pa želimo povečati trajnostnost in enakost.“

Ann-Marie Nilsson, županja Jönköpunga

Dostopne stavbe in mobilne storitve

Jönköping vključuje organizacije invalidov v gradbene projekte in daje velik poudarek dostopnosti v postopkih javnega naročanja.

Ena najosupljivejših dostopnih stavb v mestu je koncertna dvorana Spira s pogledom na jezero Vättern. Spira se ponaša z otipnimi zemljevidi in oznakami, zvočnimi opisi, tolmačenjem v znakovnem jeziku in je popolnoma dostopna za uporabnike invalidskih vozičkov.

© Občina Jönköping, 2020

 Koncertna dvorana Spira je popolnoma dostopna

Druga popolnoma dostopna stavba je knjižnica, ki ima otipne zemljevide in oznake. Njeni dostopni mediji vključujejo predvajalnike DAISY in otipne, preprosto berljive knjige in knjige v velikem tisku.

Jönköping je začel izvajati celo dostopno mobilno knjižnico, ki obiskuje domove oseb, ki sami v knjižnico ne morejo. Med pandemijo COVID-19 je občina organizirala tudi mobilno službo za pomoč starejšim pri opravi, kot je nakupovanje.

Dostop do naravnega okolja

Tako kot grajeno okolje je tudi Jönköping poskrbel za večjo dostopnost svojega edinstvenega naravnega okolja. Samo mesto je v švedski regiji vzhodnega pobočja nad jezerom Vättern, ki je Unescov biosferni rezervat.

Občina ima v lasti in upravljanju naravni rezervat Dumme Mosse, ki je življenjsko okolje bogate flore in favne. To območje ima dostopno naravno pot, ki je primerna za uporabnike invalidskih vozičkov, hojic in otroških vozičkov.

© Peter Appelin, 2020

Naravni rezervat Dumme Mosse

Občina je poskrbela za večjo dostopnost pešpoti okoli jezera Rocksjön, obiskovalcem pa zagotavlja zvočno vodenje. Pri popisu dostopnosti naravnih območij, ki obdajajo mesto, sodeluje tudi z okrožnim upravnim odborom.

Dostopni prostori znotraj mesta vključujejo vrtove, parke in igrišča. Dve največji igrišči sta popolnoma dostopni, na nadaljnjih 120 pa je izboljšanih. Dostopni pločniki, prehodi za pešce in javni toaletni prostori prispevajo k zagotavljanju, da lahko te prostore uživajo vsi prebivalci.

Dostopne dejavnosti in ustanove

Jönköping je ustvaril kartico Pluspolare, ki invalidom omogoča brezplačno spremstvo pri dejavnostih. Uporablja se lahko za udeležbo pri prostočasnih dejavnostih, ki jih organizira občina, in na kulturnih dogodkih, kot so nogometne tekme.

Občina je sodelovala s Funktionsrätt Jönköping pri popisu trgovin in restavracij mesta in na svojem spletišču objavila zemljevid

dostopnih ustanov. Popolnoma dostopno spletišče zagotavlja informacije v preprosto berljivem in znakovnem jeziku in ima funkcijo glasnega branja.

Vsi vlaki, ki vozijo z glavne postaje, so dostopni za uporabnike invalidskih vozičkov in hojic, prav tako tudi avtobusi in avtobusne postaje v mestu. Avtobusi uporabljajo zvočne najave za pomoč slabovidnim osebam ali osebam z disleksijo, ki lahko potovanje spremljajo tudi z uporabo mobilne aplikacije.

„Pri dostopnosti ne gre le za zmanjševanje števila robnikov in popisovanje trgovin. Prava dostopnost je ustvarjena tedaj, ko se lahko ljudje čutijo varni, dobrodošli in vključeni. Zavedamo se svojih standardov in predsodkov, ki jih uvrščamo med prednostne naloge, da bi postal Jönköping bolj vključujoč za vse svoje prebivalce.“

Kristine Andreassen, strateginja za trajnostnost, občina Jönköping

Ozaveščanje

Da bi dostopnost postala dolgoročna realnost, se Jönköping zaveda pomena ozaveščanja.

Mesto je leta 2017 gostilo švedski forum za človekove pravice, ki je vključeval razprave o invalidnosti. Vsako leto organizira „pohod dostopnosti“, ustvaril pa je celo svojo lastno nagrado za dostopnost za lokalna podjetja v okviru kampanje, usmerjene v vključevanje, Jönköping för Alla (Jönköping za vse). Take pobude občini, poslovni skupnosti in civilni družba zagotavljajo sodelovanje pri doseganju njene vizije.

Jönköping je spoznal, da mora postati dostopnejši, prisluhnil je svojim prebivalcem in to tudi uresničil. Mesto je tisto, ki se prilagaja svojim prebivalcem – in ne obratno –, njegov pristop pa lahko navdihne druge, da mu sledijo.

„Upamo, da bomo lahko navdihnili druga mesta, da bodo uporabila to metodo pri svojih prizadevanjih za raznolikost in vključevanje. Ključni dejavnik uspeha pri našem delu je ta, da izvira od ljudi z neposrednimi izkušnjami. V tesnem sodelovanju z predstavniki mesta smo lahko oblikovali in uresničili vključujoče okolje in pravo miselnost. Tej pomembni temi je treba posvečati nenehno pozornost, še vedno pa je veliko možnosti za izboljšanje, celo v našem mestu. Ta nagrada bo spodbudila naša nenehna prizadevanja.“

Johan Steirud, predstavnik Funktionsrätt Jönköping

© Občina Jönköping, 2020

Dostopno igrišče

© Občina Jönköping

Jönköping för Alla

Bremerhaven

Nemčija

© Tanja Mehl / Erlebnis Bremerhaven, 2020

**DRUGO
MESTO**

S 113 000 prebivalci je Bremerhaven najgosteje naseljeno mesto na nemški obali Severnega morja. Kot eno največjih evropskih pristanišč, je najbolj poznano kot trgovinsko vozlišče. Mesto je tudi vodilno na področju znanstvenih raziskav in novih tehnologij. Podobno tlakuje pot na področju dostopnosti z uporabo inovativnih pristopov k razvoju mesta brez ovir.

Neodvisen svetovalni odbor

Bremerhavenski mestni svet je svojo misijo uresničevanja mesta za vse začel leta 2009, ko je razvil občinski načrt za sodelovanje. Ta je vključeval uredbe o dostopni zasnovi javnih stavb, prevoza, zelenih površin in športnih objektov.

Leta 2015 je ustanovil nevladni svetovalni odbor za vključevanje, ki ga sestavljajo združenja, ki zastopajo invalide. Odbor je vključen v oblikovanje zakonodaje in posodabljanje občinskega načrta za sodelovanje.

Varuh pravic invalidov, ki deluje v okviru svojega urada za invalide, je stalna kontaktna točka za zadeve v zvezi z dostopnostjo. Varuh in tudi svetovalni odbor za vključevanje zagotavljata neodvisno svetovanje mestnemu svetu in zastopata potrebe prebivalcev.

Bremerhavenska mreža za vključevanje prav tako sodeluje pri projektih in kampanjah za spodbujanje vključevanja po vsem mestu.

„Svetovalni odbor za vključevanje spremlja in pomaga oblikovati izvajanje občinskega načrta za sodelovanje. Prav tako kritično presoja vprašanja, zakaj se stvari ne izvajajo. Tesno smo povezani z oddelkom za invalide in občinskim komisarjem za invalide. Tako imamo vedno najnovejše informacije o težavah, s katerimi se srečujejo invalidi v vsakodnevnem življenju, in lahko dejavno sodelujemo kot neodvisen svet za državljane.“

Heima Schwarz-Grote, Heima Schwarz-Grote, predsednica svetovalnega odbora za vključevanje Bremerhaven

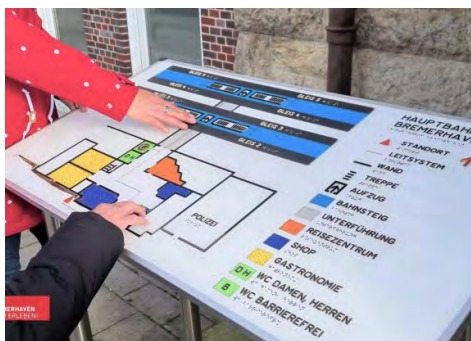
Dostopni vlaki, avtobusi in ladje

Usmerjevalni tlakovci v mestu so v pomoč slabovidnim, medtem ko zbrušeni tlakovci zagotavljajo varno površino uporabnikom invalidskih vozičkov, hojic, otroških vozičkov in koles.

Skupaj z Univerzo v Bremnu mestni svet razvija tudi navigacijsko aplikacijo v realnem času za uporabnike invalidskih vozičkov.

Bremerhaven je poskrbel za dostopnost svojih železniških postaj, na glavni postaji pa namestil otipni zemljevid. Prav tako je izdelal otipni model mestnega jedra.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

Otipni zemljevidi in modeli

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Zbrušeni pločniki

Mesto uporablja nizkopodne avtobuse, 70 % avtobusnih postaj pa zagotavlja usmerjevalne trakove in zvočne najave. Več kot polovica semaforjev v mestu je opremljena z zvočnimi signali.

Bremerhavenske dostopne ladje so najbolj edinstvena pobuda na področju prevoza. Trajekt na reki Weser je dostopen uporabnikom invalidskih vozičkov in drugih pripomočkov za gibanje. Ladijski terminal Columbus prav tako zagotavlja dostop do potniških ladij brez ovir.

Prva turistična destinacija brez ovir v Nemčiji

Te dostopne ladje so pomemben del rastočega bremerhavenskega turističnega sektorja. Na območju svetovnega pristanišča je veliko dostopnih znamenitosti, vključno z Nemškim pomorskim muzejem, bremerhavenskim živalskim vrtom, podnebno hišo in Nemškim centrom za izseljevanje.

Bremerhavenske plaže so opremljene z dostopnimi klančinami in obalnimi košarami. Te namensko zgrajene hišice so uporabnikom invalidskih vozičkov prijazne ter zagotavljajo zasebnost in zatočišče.

Leta 2019 je bil Bremerhaven v okviru projekta Reisen für Alle potrjen kot prva turistična destinacija brez ovir v Nemčiji. Mesto gosti tudi mednarodne konference o dostopnem turizmu, s čimer dokazuje svoj vodilni položaj na tem področju.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2018

Dostopne obalne košare

„V Bremerhavnu se držimo načela: ‚mesto za vsakogar‘. To še zlasti velja za invalide. Zato smo se odločili, da bomo zagotovili čim boljšo podporo in pomoč našim gostom, ki trpijo za kakšno obliko invalidnosti – vključno z našimi znamenitostmi, javnim prevozom, hoteli, restavracijami in še z mnogočem. Smo na pravi poti k turizmu brez ovir in mestu za vsakogar.“

Melf Grantz, župan

Inovativni pristopi k stanovanjskim objektom

Še ena edinstvena oblika razvoja je stanovanjski blok Spiralenhaus iz petdesetih let prejšnjega stoletja, ki je bil obnovljen leta 2017 z javnimi sredstvi.

Pri obnovi je bila uvedena dostopna klančina v obliki spirale, ki naj bi bila prva taka v Nemčiji. Uporabniki invalidskih vozičkov in drugih pripomočkov za gibanje lahko dostopajo do vsakega nadstropja stavbe, tudi do stanovanj v najvišjem nadstropju s pogledom na mesto.

Spiralenhaus ima tudi lasten dostopen vrt, ki pomaga spodbujati družbene stike in preprečuje izoliranost. Med stanovalci so tudi invalidi, starejši in begunci.

© Staewog / B. Perlbach, 2018

 Stanovanjski blok Spiralenhaus ima dostopno klančino in vrt

Celovit pristop k dostopnosti

Bremerhaven si močno prizadeva za podporo prebivalcem z učnimi težavami, intelektualnimi ovirami in drugimi oblikami invalidnosti.

Ustanovil je bremerhavensko Akademijo za vključevanje, ki bo učitelje usposobila za zagotavljanje vključujočega izobraževanje otrokom z učnimi težavami. Tudi uslužbenci v javni upravi in policijsko osebje so bili deležni usposabljanja, usmerjenega v invalidnost.

Mestni svet je po vsem mestu namestil preprosto berljive oznake in pošilja preprosto berljiva vabila na svoja zasedanja. Njegovo spletišče zagotavlja informacije v preprosto berljivem in znakovnem jeziku. Sistem za pošiljanje kratkih sporočil v sili zagotavlja tudi osebam z okvaro sluha ali govora možnost, da stopijo v stik s službami za nujno pomoč s pošiljanjem kratkega sporočila.

S celovitim pristopom k dostopnosti in pionirskim delom na področju turizma je Bremerhaven dokazal, da je mesto, oblikovano za vse svoje prebivalce in obiskovalce.

© Tanja Albert / Erlebnis Bremerhaven, 2020

 Preprosto berljive oznake

„Tisto, zaradi česar smo edinstveni, je brezpogojno priznavanje našega cilja s strani organov in politikov, da smo mesto za vsakogar. Bremerhaven prevzema pionirsko vlogo v regiji. Ne le, da smo izrazili svojo pripravljenost na področju odpravljanja ovir, temveč smo ustvarili tudi pravno podlago za to.“

Uwe Parpart, mestni svetnik, Urad za invalide

Gdynia

Poljska

© Shutterstock

**TRETJE
MESTO**

Gdynia je drugo največje mesto na poljski obali Baltskega morja, ki šteje 250 000 prebivalcev. Mesto je v 20. stoletju občutno zraslo po izgradnji njegovega pristanišča v dvajsetih letih prejšnjega stoletja. Danes je mesto še vedno trgovinsko vozlišče in pogost kraj vmesnih postankov potniških ladij. Čeprav gre za razmeroma mlado mesto je Gdynia že zelo zgodaj začela sprejemati ukrepe na področju dostopnosti.

20 let programa za Gdynio brez ovir

Od leta 1999 je županova predstavnic invalidov odgovorna za ustvarjanje enakih možnosti v Gdynii. Leta 2000 je mestni svet vzpostavil program za Gdynio brez ovir, ki je vključeval celovite ukrepe na področju dostopnosti.

Ta program je vodil izjemen napredek Gdynie, za katerega je mesto prejelo priznanje, ko je v natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2019 osvojilo tretje mesto. Hkrati je bila nagrada pohvala za Gdynio zlasti za njeno vključevanje oseb z intelektualnimi ovirami.

Najnovejši program za Gdynio brez ovir, obnovljen leta 2018, bo potekal najmanj do leta 2023 – kar je znak dolgoročne zaveze mesta.

„Ljudje, ki živijo v Gdynii, so tisti, ki vsak dan ustvarjajo edinstveno vzdušje v našem mestu, mestu odprtosti in rahločutnosti do potreb drugih. To dosegamo prek družbenih kampanj, katerih cilj so povečevanje družbene ozaveščenosti, določanje sodobnih standardov enakosti na vseh področjih življenja, tako da lahko dejansko živimo skupaj, ne le drugi ob drugem. Že vrsto let ustvarjamo mesto, dostopno vsem, s spodbujanjem univerzalnega oblikovanja, tako da nič ne ovira uresničevanja sanj in življenj, polnih veselja, in, kar je najpomembnejše, tako, da imajo vsi pravico do izbire načina življenja.“

Wojciech Szczurek, župan Gdynie

Pravni standardi

Sčasoma je Mesto vzpostavilo pravno podlago za uresničevanje svoje zaveze. Leta 2013 je sprejelo standard za univerzalno oblikovanje javnih prostorov. To pomeni, da morajo ti prostori biti dostopni vsem ne glede na starost ali invalidnost.

Od leta 2014 strokovnjak, imenovan za dostopnost, zagotavlja analizo in svetuje o univerzalnem oblikovanju. Strokovnjak pregleduje vse projekte, ki jih financira mesto,

vključno z gradbenimi načrti za javne stavbe ali načrti za njihovo obnovo ter pomaga pri reviziji javnih objektov.

Mesto ima tudi svet za javnokoristne dejavnosti, ki ga sestavljajo člani nevladnih organizacij. Svet igra dejavno vlogo pri oblikovanju politike, tako da zastopa potrebe invalidov. Za starejše prebivalce in invalidne otroke delujejo posebni sveti.

„Invalidnost ni določeno stanje, vsakdo ima preveč ali premalo nečesa. Najpomembnejša sta sočutje in empatija. Kar je dostopno invalidom, je dostopno vsem. Rezultat teh dejavnosti so dostopna arhitektura, javni prostori in prevoz, kulturni dogodki, ki povezujejo in ne delijo. Zaradi tega lahko mesto Gdynia živi skupaj, ne ločeno.“

Wojciech Szczurek, župan Gdynie

Pomoč vsem, da se lahko gibljejo naokoli

Gdynia si močno prizadeva, da bi bila vključujoča. Za osebe z okvaro sluha zagotavlja službo za storitve znakovnega jezika in tesno sodeluje s poljskim združenjem slepih, da bi bolje razumela potrebe slabovidnih prebivalcev. Posledično je uvedla številne ukrepe, ki olajšujejo gibanje naokoli. Ti vključujejo otipne zemljevide na javnih prostorih in informacije v Braillovi pisavi na oprijemalnih stopnišč.

© Mesto Gdynia / gradivo za tisk / Gdynia, pl, 2016

 Otipni zemljevid mesta blizu plaže

Dostopni športne in prostočasne dejavnosti

Lesene klančine zagotavljajo uporabnikom invalidskih vozičkov prijazen dostop do številnih plaž v Gdynii. Mestni svet je leta 2019 opravil revizijo svojih plaž, nato pa to pospremil s priporočili za nadaljnje izboljšanje njihove dostopnosti. Reševalci iz vode so deležni letnega usposabljanja na področju zagotavljanja pomoči invalidom.

Mestni svet zagotavlja dostopnost kulturnih, prostočasnih in športnih prireditev in da so te za invalide brezplačne povsod, kjer je to mogoče. Ure plesa za uporabnike invalidskih vozičkov

Mestni svet je celotno avtobusno omrežje opremil z dostopnimi nizkopodnimi avtobusi in trolejbusi. Avtobusne postaje imajo usmerjevalne tlakovce, informativne table pa potnikom zagotavljajo zvočne informacije. Mesto je začelo izvajati tudi storitev prevoza od vrat do vrat za vse, ki kljub tem ukrepom še vedno ne morejo uporabljati javnega prevoza.

Vozniki v javnem prometu so prav tako deležni usposabljanja na področju zagotavljanja vključujočih storitev. V natečaju za nagrado za dostopno mesto je bila ta pobuda poudarjena, ko si je Gdynia leta 2013 prislužila posebno omembo za prevoz in infrastrukturo.

© Mesto Gdynia / gradivo za tisk / Gdynia, pl, 2016

 Gdynia je vodila na področju dostopnega javnega prevoza

so ene od brezplačnih dogodkov, ki jih mesto organizira. Vse druge velike dogodke pregleduje predstavnik invalidov.

Leta 2019 je mesto odprlo svoj osredni park, ki ima telovadnico na prostem z opremo, zasnovano za invalide in starejše. Vključuje tudi senzorični vrt, kmalu pa bo vključeno tudi invalidnim otrokom prilagojeno igrišče.

Mesto načrtuje izgradnjo bazena, ki bo zagotavljajo „kraj miru“ osebam z boleznimi, kot je avtizem. V okviru programa „Svet otroka“ se prav tako izvajajo dejavnosti za majhne otroke z avtizmom.

© Mesto Gdynia / gradivo za tisk / Gdynia, pl, 2016

- *Reševalci iz vode so usposobljeni za zagotavljanje pomoči invalidom*

Da bi dopolnila svoje lastne pobude, Gdynia pomaga razširjati znanje in dobre prakse s prirejanjem konferenc in kampanjami za ozaveščanje. Poleg tega na svojem tekmovanju za Gdynio brez ovir nagrajuje lokalne projekte.

© Mesto Gdynia / gradivo za tisk / Gdynia, pl, 2016

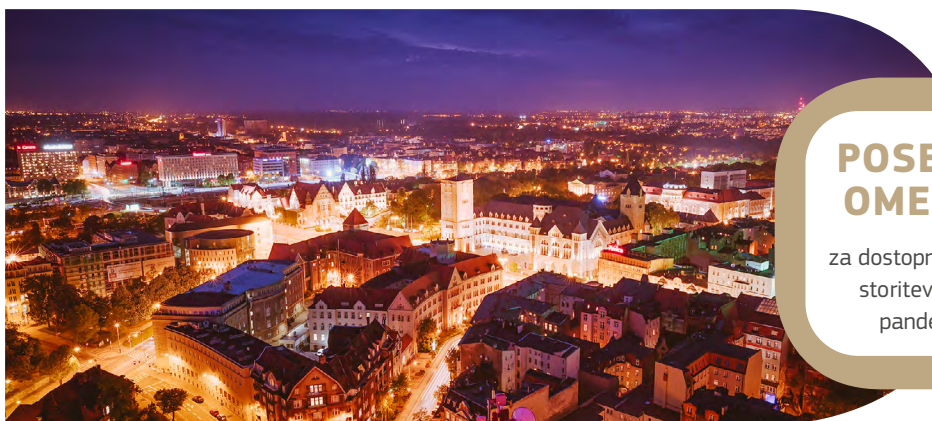
- *Mesto organizira brezplačne dostopne dejavnosti, vključno z urami plesa za uporabnike invalidskih vozičkov*

V okviru programa za Gdynio brez ovir mesto v zadnjih 20 letih beleži izjemen napredek, zlasti na področju prevoza in prostočasnih dejavnosti. Z jasnim pravnim okvirom in načeli univerzalnega oblikovanja si mesto močno prizadeva, da bi postalo dostopno vsem.

Poznanj

Poljska

© Michal Matyska, Mesto Poznanj, 2020

POSEBNA OMEMBA

za dostopnost javnih
storitev v času
pandemije

Poznanj je peto največje mesto na Poljskem. Kot zgodovinska prestolnica regije Velikopoljske je eno najpomembnejših gospodarskih in kulturnih središč države. Mesto je dokazalo svojo dolgoročno zavezanost dostopnosti in osvojilo tretje mesto v natečaju za dostopno mesto za leto 2014. Letos pa si je prislužilo posebno omembo za svoja nedavna prizadevanja med pandemijo COVID-19.

Zaščita najranljivejših prebivalcev

V času, ko je virusna bolezen COVID-19 vsej Evropi prinesla hude izzive, je Poznanj hitro prepoznal posledice za njenih 535 000 prebivalcev.

Mesto je prepoznalo potrebo po zagotavljanju dodatne podpore nekaterim skupinam, zlasti starejšim in tistim s posebnimi oblikami invalidnosti ali zdravstvenim stanjem. Ne le, da so ti prebivalci izpostavljeni večjemu tveganju

samega virusa, temveč obstaja večja verjetnost, da bodo zaradi omejevanja družabnih stikov izključeni iz svojih običajnih krogov podpore.

Poznanj je začel izvajati kampanjo po imenu Maske Seniorro, v okviru katere so prostovoljci proizvajali in starejšim, razdeljevali brezplačne zaščitne maske. Številni teh prostovoljcev so bili sami starejši, ki so lahko zagotavljali svoje šivalne spretnosti. Tako je pobuda spodbujala solidarnost v času vsesplošne izolacije.

„Že od samega začetka pandemije smo vedeli, da moramo podpreti prebivalce našega mesta. Posebno pozornost smo namenili starejšim in invalidom – tistim, ki se uvrščajo med močno ogrožene. Želeli smo, da bodo lahko uporabljali javne službe za zadovoljevanje svojih vsakodnevnih potreb, hkrati pa smo sprejeli vse previdnostne ukrepe.“

Jacek Jaśkowiak, župan Poznania

Druga pobuda, ki so jo vodili prostovoljci, je bila (Shopping for Seniors) Nakupovanje za starejše. Prek te sheme gredo prostovoljci po nakupih za tiste, ki so dovzetnejši za virus. Shopping for Seniors (Nakupovanje za starejše) je pomagalo ranljivim prebivalcem, da so prejeli osnovne dobrine, kot so hrana, izdelki za higieno in zdravila, ne da bi morali zapustiti svoje domove.

Primeri uporabe tehnologije

Leta 2014 je Poznanj v okviru nagrade za dostopno mesto prejel priznanje za razvoj dostopnega spletnega portala za invalide.

Več let kasneje Poznanj ohranja svojo vodilno vlogo na področju informacijske tehnologije (IT). Redno izvaja revizije dostopnosti svojega spletišča, ki vključuje preprosto berljivo vsebino in vsebino v znakovnem jeziku.

Med pandemijo mesto IT uporablja za lažji dostop do javnih služb. Poleg tega mesto na svojem spletišču objavlja informacije o virusu, tudi v obliki videov v znakovnem jeziku za osebe z okvaro sluha.

Pomembno je, da je Poznanj prepoznal tudi, da nekateri prebivalci nimajo ustreznega znanja in spretnosti za iskanje osnovnih informacij in storitev na spletu. Pri sporočanju tolikšne količine informacij na ta način zlasti starejšim grozi digitalna izključenost.

Mesto je zato vzpostavilo namensko linijo za pomoč tem prebivalcem pri iskanju zanesljivih informacij na spletu. Njeni svetovalci zagotavljajo pomoč tudi pri pošiljanju elektronskih sporočil ali ustvarjanju računov družbenih omrežij, ki pomagajo preprečevati izoliranost.

Poznanj je odprl še eno brezplačno linijo za pomoč starejšim prebivalcem, tj. Telefon Serdeczności (Telefon prisrčnosti). Za številne je ta linija za pomoč način pogovora o njihovih strahovih in težavah. Za druge je preprosto priložnost, da se s prijaznim sogovornikom pogovorijo, kadar se počutijo osamljeni.

● *Prostovoljka v okviru pobude Maske Seniorro pri šivanju maske doma*

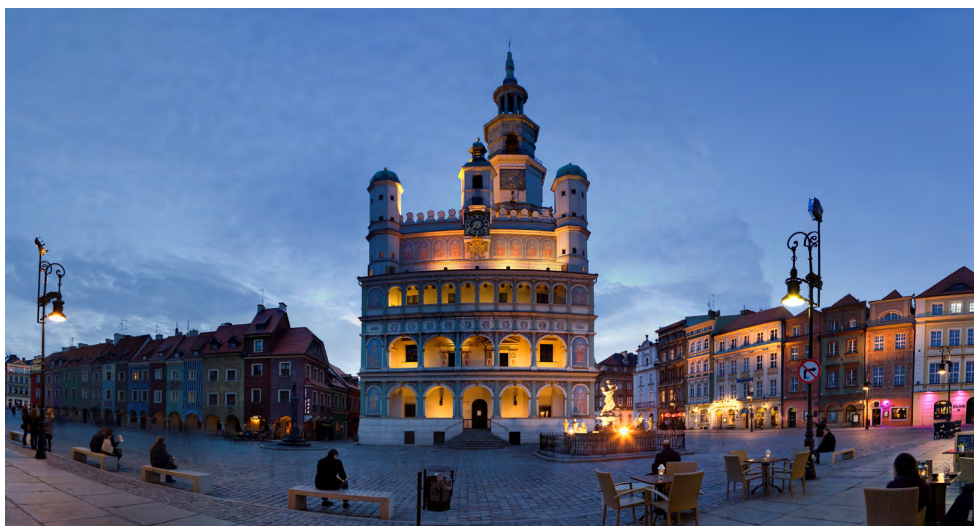

● *Mesto med pandemijo objavlja dostopne informacije na svojem spletišču*

Dostopnost v strategiji mesta

Zgleden odziv Poznania na pandemijo ni presenečenje glede na to, da je dostopnost vključena v strategijo za razvoj mesta po letu 2020 in strategijo za reševanje družbenih težav za obdobje 2019–2025.

Mesto prav tako vodi program z naslovom „Usmeritve in naloge mesta Poznania za vključevanje invalidov v družbo za obdobje 2012–2020“. Tako je mesto oblikovalo standarde na področju dostopnosti, pravila za naložbe in revizije javnih prostorov.

● *Poznań si močno prizadeva za komunikacijo s svojimi prebivalci v času vsesplošnega omejevanja socialnih stikov*

„Poznanj se pri svojih strateških ciljih osredotoča na oblikovanje visokokakovostnih življenjskih pogojev za svoje prebivalce tako, da je posebno dovzeten za potrebe starejših in invalidov. Mesto prilagaja svoje programe na področju javnih služb, socialnih prejemkov, zdravstvene pomoči, socialne podpore in socialnega aktiviranja potrebam starejših in invalidov. Nenazadnje to ukrepanje prispeva k izboljšanju kakovosti življenja, neodvisnosti in večji samostojnosti ljudi s posebnimi potrebami. Te cilje je mesto med pandemijo dosledno upoštevalo. Projekti in storitve, ki se izvajajo, pa tudi prakse, ki so jih prebivalci našega mesta zelo dobro sprejeli, se bodo vsekakor nadaljevali.“

Dorota Potejko, županova predstavnica invalidov mesta Poznanj

Za ta program je na splošno odgovorna županova predstavnica invalidov, pomaga pa ji koordinator za dostopnost javnih prostorov. Poznanj invalide vključuje tudi v razvoj vseh svojih strategij in standardov. Predstavniki invalidov sodelujejo v dveh ključnih svetovalnih organih: komisiji predstavnika za civilni dialog in občinskem socialnem svetu za invalide.

Vključujoč pristop

Poleg svojih pobud med pandemijo Poznanj izstopa s svojimi prizadevanji na področju dostopne kulture. Kinematografi, gledališča in knjižnice uporabljajo slušne zanke, zvočne opise, tolmačenje v znakovnem jeziku in spremenjena besedila za povečanju dostopnosti svoje kulturne ponudbe.

Mesto prav tako izvaja ustvarjalne projekte za invalide, kot so filmske delavnice in gledališka produkcija.

To je še eno področje, na katerem Poznanj dokazuje svojo splošno zavezo vključevanju, ki se najbolj kaže med pandemijo. S svojimi inovativnimi pobudami in pametno uporabo IT si mesto močno prizadeva za zaščito svojih prebivalcev in zagotavljanje dostopa do javnih služb v izjemno težkih časih.

Komotini

Grčija

© Shutterstock

POSEBNA OMEMBA

za dostopnost kot
priložnost za
vse mesto

Komotini je glavno mesto grških regij Vzhodne Makedonije in Trakije. S 54 000 prebivalci je najmanjše mesto med letošnjimi nagrajenimi mesti in eno z najskromnejšimi finančnimi viri. Kljub temu je Komotini postal zgled zaradi velikega napredka na področju dostopnosti, kar je izkoristil kot priložnost za vse mesto.

Izboljšave kljub izzivom

Komotini je sodobno, večkulturno mesto, zgrajeno okoli utrdbe iz rimskih časov. Posledično se je skozi čas razvijal v več fazah pod najrazličnejšimi vplivi. Zaradi tega je dostopnost izziv.

Mesto je tudi upravno središče regije, ki ima omejene finančne vire, zlasti od finančne krize leta 2008.

Vendar Komotini tesno sodeluje s svojimi 54 000 prebivalci, da bi postal dostopen in vključujoč. Tako je prepoznal, da bo z izboljšanjem dostopnosti spodbudil prihodnjo rast in blaginjo celotnega mesta.

„Naše mesto kaže, da lahko – tudi v najbolj neugodnih pogojih – mestni uradniki z uvrščanjem dostopnosti med prednostne naloge svojega političnega programa in s sodelovanjem z odločnimi posamezniki, ki žrtvujejo svoj čas in vire, mesto spremenijo.“

Ioannis Garanis, župan

Program mestne obnove

Zadnjih 20 let občina izvaja Urban II Community Initiative Programme (program pobude mestne skupnosti II), ki je močno usmerjen v dostopnost in socialno vključevanje. V ta program obnove, ki je zdaj v tretji fazi je bilo vloženih milijone evrov.

S programom je občina dostopnost vključila v svoje politike in strategije. Veliko naložb je usmerjenih v grajeno okolje. Program je izboljšal avtobusno omrežje in ustvaril 20 km dostopnih pešpoti in digitalni zemljevid poti.

Tri četrtine stavb, ki so v lasti mesta, je zdaj dostopnih, vključno z mestno bolnišnico, zdravstvenimi domovi, s policijsko akademijo, z gledališči in s knjižnico.

V študentskih domovih Demokritove Univerze v Trakiji v Komotini, kjer prebiva okoli 10 000 študentov, so prav tako dostopni. Približno 90 % šol je že dostopnih, preostale pa bodo kmalu, saj si je občina zadala cilj, da bodo vse stavbe, ki so v lasti mesta, do leta 2021 dostopne.

Naložbe so močno usmerjene v športne in prostočasne dejavnosti. Vsi športni objekti v mestu so zdaj dostopni, prav tako 47 od 60 igrišč. Na lokalni obali je na voljo šest dostopnih vstopnih točk do plaže.

© Občina Komotini, 2020

Komotini je izboljšal svoje grajeno okolje

© Občina Komotini, 2020

Mesto vlaga v dostopne športne objekte

Dostopno igrišče

© Občina Komotini, 2020

Skupni pristop

Komotini izstopa zaradi svojega vključujočega pristopa in vključevanja invalidov v sprejemanje odločitev. Občina invalidov ne obravnava kot ločene skupine v družbi, temveč kot prednost in enakovredne partnerje na področju upravljanja mesta. Uči se iz njihovih izkušenj in izkorišča njihovo strokovno znanje.

Predstavniki invalidov sodelujejo v svetovalnih in usmerjevalnih odborih ter pomagajo oblikovati strategijo za dostopnost in politiko dostopnosti. Tesno sodelujejo z lokalnimi socialnimi službami in pomagajo izvajati najrazličnejše občinske projekte.

„Kot skupnost smo resnično ponosni na to nagrado. Komotino je eno invalidom najprijaznejših mest v Evropi, saj se za to borimo kot skupnost. Organizacije in lokalni organi si skupaj prizadevajo za to. Potrebujemo mesto brez diskriminacije, ovir in mesto za vsakogar – brez izjeme. Za to smo se borili preteklih 20 let tako, da smo uporabljali veliko sistemov in strategij.“

Spyridon Ntatanidis, član uprave združenja Perpató

Lokalno združenje Perpato, ki zastopa invalide, je del konzorcija, ki upravlja lokalno storitev pomoči v hrani prek Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim. Poleg tega je vključen v upravljanje finančnih sredstev Evropskega socialnega sklada.

Občina je sofinancirala ustanovitev občinskega centra in centra dejavnosti, ki ga vodijo invalidi za invalide. Lokalne civilnodružbene organizacije prav tako vodijo obšolske programe za otroke z intelektualnimi ovirami.

Dostopni turizem je priložnost za rast

Komotini gradi svoj ugled kot sodobno mesto, kjer se lahko invalidi počutijo varni, dobrodošli in vključeni.

Med pandemijo COVID-19 je občina sodelovala z lokalnim združenjem, da bi ugotovila lokacijo vseh invalidov z uporabo geografskega informacijskega sistema. To je socialnim službam omogočilo, da so preprosto dosegli tiste, ki so potrebovali pomoč.

Dostopni turizem je še en primer pristopa naprednega razmišljanja Komotinija. Ob zavedanju, da dostopna mesta pritegnejo več

obiskovalcev, je mesto veliko vložilo v to, da bi postalo dostopna in trajnostna turistična destinacija. Upa, da bodo obiskovalci doživeli vključenost, ki jo zagotavlja mesto, in se vračali ali se tja celo trajno preselili. To bo spodbudilo lokalno gospodarstvo.

Kot del te pobude usposablja lokalna podjetja v turističnem in gostinskem sektorju. Usposabljanje bo pomagalo podjetjem pri prilagajanju svojih storitev invalidom in njihovem ciljnem usmerjanju vanje. Mesto je oblikovalo tudi spletišče „Obiščite Komotini“, ki bo kmalu popolnoma dostopno.

Po lanskoletnem nagrajenem mestu Hanija je Komotini drugo grško mesto, ki si je prislužilo posebno omembo v natečaju za nagrado za dostopno mesto. Komotini postaja regionalno in nacionalno vodilno mesto na področju dostopnosti, ki sodeluje s svojo univerzitetno skupnostjo pri izmenjavi znanja in dobrih praks. Tako upa, da bo navdihnilo druga mesta po vsej Grčiji.

Na podlagi vseh teh pobud je jasno, da Komotini dostopnosti ne obravnava le kot obveznost, temveč kot priložnost.

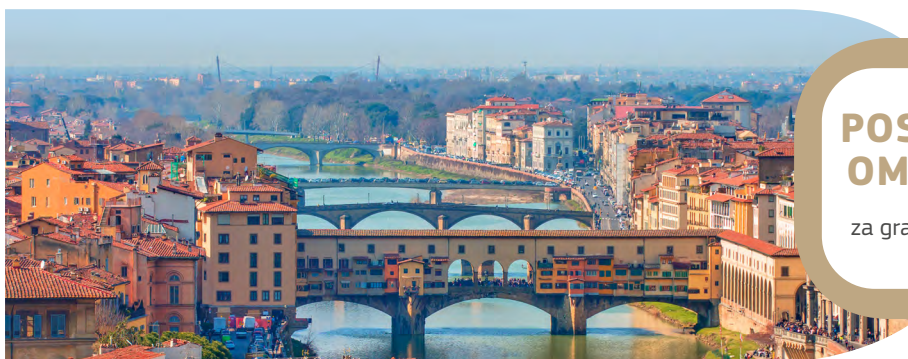

© Občina Komotini, 2020

Firence

Italija

© Shutterstock

**POSEBNA
OMEMBA**

za grajeno okolje

Znano kot rojstni kraj renesanse so Firence mesto z bogato kulturno dediščino. Njegovo zgodovinsko mestno jedro se je leta 1982 uvrstilo na Unescov seznam svetovne dediščine. Posledično so Firence ena najbolj priljubljenih turističnih destinacij na svetu. To pomeni, da dostopnost ni pomembna le ta 368 000 prebivalcev, temveč tudi za več kot 12 milijonov turistov, ki vsako leto obišče mesto.

Prilagojene stavbe in javni prostori

V sodobnih mestih je lahko razmeroma preprosto omogočiti dostop do novega razvoja. Vendar pa je večji izziv, kako prilagoditi obstoječe okolje, zlasti v zgodovinskih mestih z antičnimi, spomeniškiimi stavbami in ozkimi, tlakovanimi ulicami.

Čeprav se Firence spopadajo s temi izzivi, pa beležijo izjemen napredek. To so Firence uresničile z izvajanjem velikopoteznega načrta za prilagoditev stavb in javnih prostorov, ki ga vsako leto posodablja.

Načrt vključuje vidike, ki zajemajo ceste, pločnike, parkirišča, pa vse do vrtov, športnih objektov, knjižnic in muzejev. Na podlagi tega so Firence prenovile 29 javnih objektov, vključno s šolami, športnimi središči in knjižnicami, da bi povečale njihovo dostopnost.

Leta 2019 je mesto imenovalo upravitelja za invalidnost, da bi spodbudilo potrebe invalidov in njihov razvoj. Upravitelj za invalidnost usklajuje dejavnosti v zvezi z dostopnostjo, tesno sodeluje z mestnimi oddelki in združenji.

Upravitelj za invalidnost usklajuje tudi vzpostavitev točk „vse na enem mestu“ za invalidnost, ki bodo zagotavljale informacije o dostopnosti na vseh področjih, kot sta prevoz in turizem.

„Vključevanje invalidov je ključna skrb trajnostnega mestnega razvoja. Čim bolj povečati sinergije med socialnim vključevanjem, zdravim načinom življenja, mobilnostjo in zasnovo mestnih območij, zelenih površin in javnih prostorov bo ostala ključna prednostna naloga trajnostnega razvoja mesta Firenze.“

Cecilia Del Re, namestnica župana

© Občina Firenze (mestni svetnik za šport), 2019

 Košarka v invalidskih vozičkih se igra v dostopnih športnih središčih mesta

Ukrepi na področju mobilnosti

Od leta 2009 so Firenze v svojem zgodovinskem mestnem jedru razširile območja za pešce z 260 000 m² na več kot 400 000 m². S tem so zmanjšale promet za 25 %, ravni onesnaženja in ustvarile prijetnejše okolje. Tako je mesto postalo tudi varnejše, invalidi pa se lahko enostavno gibljejo naokoli.

Hkrati je mesto povečalo število svojih parkirnih mest za invalide. Firenze imajo zdaj več takih prostorov kot katero koli drugo italijansko mesto, čeprav šele osmo največje mesto v državi. Uporaba teh prostorov je tudi brezplačna.

Popolnoma dostopni so tudi vsi avtobusi in tramvaji, prav tako pa tudi vsa postajališča, vključno s tistimi, ki so na ozkih ulicah. Taksiji v mestu imajo opremo za prevoz invalidskih vozičkov, s čimer zagotavljajo možnost dostopa do prevoza na območjih, na katerih se storitve javnega prevoza ne zagotavljajo. Ti taksiji zaračunavajo prevažajo invalide po znižani tarifi.

Inovativna uporaba tehnologije

Firence izstopajo zaradi svoje uporabe IT za čim večje izkoriščanje teh izboljšav. Fizično infrastrukturo mesta podpirajo sodobne storitve IT, ki olajšujejo gibanje naokoli in iskanje informacij.

Občina je razvila mobilno aplikacijo Infomobilità Firenze, ki ljudem omogoča potovanje po mestu z zagotavljanjem informacij v realnem času o javnem prevozu, prometu in parkirnih mestih.

Druga aplikacija je Kimap Pro, ki uporabnikom invalidskih vozičkov in elektromobilov pomaga slediti dostopnim potem po mestu. Za optimizacijo poti uporabnika vodi glasovni asistent in se odziva na posodobitve v realnem času.

Tudi aplikacija in spletišče FeelFlorence imata namenski zavihek o turizmu brez ovir, ki je na voljo v petih jezikih. To vključuje načrte poti in informacije o vodenih ogledih, dogodkih, tržnicah in drugih objektih.

© Občina Firenze

Firenški taksiji so dostopni uporabnikom invalidskih vozičkov

Dostopna kulturna dediščina

Firence si močno prizadevajo za dostopnost svoje bogate kulturne dediščine. Glavno mestno turistično informacijsko središče zagotavlja brezplačne invalidske vozičke, zvočno vodenje, avdiovodnike v petih jezikih in informacije v mednarodnem znakovnem jeziku.

Občina je razvila tudi Passepartour, orodje, ki zagotavlja zemljevide, poti po zgodovinskem mestnem jedru in informacije o dostopnih najbolj obiskanih kulturnih središčih. Ti vključujejo katedralo Santa Maria del Fiore, baziliko Santa Maria Novella in vrtove Boboli.

Firenški znameniti muzeji in umetnostne galerije so med tistimi javnimi objekti, ki jih je mesto prenovilo. Večina mestnih muzejev je zdaj brezplačno dostopnih invalidom s klančin ali iz dvigal.

Poleg tega so Firence sodelovale z italijanskim združenjem slabovidnih pri razvoju več večzaznavnih poti za obiskovalce, ki združujejo otip, voh, prostor in zvok.

© Kinca s.r.l., 2019

Kimap Pro pomaga uporabnikom invalidskih vozičkov pri gibanju po mestu

Prav tako je mesto sodelovalo z nacionalnim združenjem oseb z okvaro sluha pri zagotavljanju poti s tolmačenjem v znakovnem jeziku. Poleg tega nekateri muzeji zagotavljajo večmedijske vodnike s podnapisi.

Socialnoterapevtski obiski so na voljo osebam z Alzheimerjevo boleznijo ali drugim osebam z intelektualnimi ovirami. Tudi pobuda Muzej v kovčku zagotavlja virtualne ogleda, tako da se jih lahko ljudje z omejeno mobilnostjo udeležijo od doma.

Na splošno so Firenze dokazale, da lahko skrbno načrtovanje zgodovinskim mestom pomaga premagati izzive in prilagoditi svoje grajeno okolje.

Mesto je prav tako pokazalo izjemno zavezanost omogočanju dostopnosti do svoje kulturne dediščine vsem. Vključujoč pristop mesta ob podpori inovativne IT pomeni, da lahko prebivalci in turisti čim bolj izkoristijo celotno ponudbo mesta.

„Kot prizorišče svetovne kulturne dediščine so Firenze vedno čutile potrebo po zagotavljanju dostopnosti vsem in omogočanju obiskov svojih znamenitih spomenikov in drugih objektov. Da bi uresničili svoje poslanstvo, smo sledili celovitemu pristopu za zagotavljanje usklajenih politik za široko dostopnost.“

Cecilia Del Re, namestnica župana

© Združenje MUSE, 2018

 Firenški muzeji zagotavljajo posebne obiske

Sodelovanje v natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2022

Nagrado za dostopno mesto izvaja Evropska komisija skupaj z Evropskim invalidskim forumom. Z nagrado se izkaže priznanje mestom, ki si prizadevajo, da bi bila dostopnejša svojim prebivalcem.

Nagrada za dostopno mesto je pobuda EU, ki spodbuja enak dostop do mestnega življenja za vse svoje prebivalce, tudi invalide in starejše.

Sodelovanje v natečaju za nagrado za dostopno mesto ni le možnost za pridobitev priznanja od EU, temveč tudi edinstvena priložnost za pregled obstoječih razmer v vašem mestu in merjenje napredka.

Nagrada vam omogoča spodbujanje dostopnosti v drugih mestih EU in izmenjavo najboljših praks. Zmagovalna mesta bodo predstavljena v brošuri nagrade za dostopno mesto naslednje leto.

Poleg tega Evropska komisija podeljuje zmagovalnemu mestu ter drugo- in tretjevrščenima mestoma finančne nagrade:

- 1. mesto: 150 000 EUR
- 2. mesto: 120 000 EUR
- 3. mesto: 80 000 EUR

Se želite potegovati za zmago naslednje leto? Nadaljujte z branjem, če želite izvedeti več.

Kdo se lahko prijavi?

Za prijavo morate biti vladni organ mesta z več kot 50.000 prebivalci iz ene od držav članic EU. V državah članicah z manj kot dvema takšnima mestoma lahko sodelujejo mestna območja, ki jih sestavljata dve mesti ali več s skupaj nad 50.000 prebivalci.

Nagrade za dostopno mesto ne more osvojiti isto mesto dve leti zapored, zato zmagovalno mesto leta 2021 ni povabljen k ponovnemu sodelovanju leta 2022. Vsa druga mesta, vključno z drugo- in tretjevrščenim mestom ter mesti s posebno omembo, so pozvana k ponovnemu potegovanju za nagrado.

Za prijavo morate izpolniti in oddati spletni prijavitni obrazec do navedenega roka. Ko se začne prijavitno obdobje, bodo objavljeni napotki in pravila za sodelovanje, ki vam bodo pomagali pri prijavi.

© Peter Appelin, 2014

Na voljo bodo v vseh uradnih jezikih EU na spletišču natečaja za nagrado za dostopno mesto za leto 2022.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2022

Izbirni postopek

Žirije bodo upoštevale sprejete in načrtovane ukrepe na naslednjih področjih:

- grajeno okolje in javni prostori,
- prevoz in z njim povezana infrastruktura,
- informacije in komunikacija, vključno z novimi tehnologijami (IKT), ter
- javni objekti in storitve.

Žirije bodo ocenile prijave, pri tem pa bodo upoštevale naslednjih šest meril:

- obseg ukrepov,
- sprejemanje odgovornosti in raven zavezanosti,
- učinek,
- kakovost in trajnost rezultatov,
- vključevanje invalidov in ustreznih partnerjev,
- socialne inovacije.

Leta 2021 praznuje EU evropsko leto železnic, zato se lahko na natečaju za nagrado za dostopno mesto za leto 2022 posebna pozornost posveča tudi dostopnosti železniških postaj. Za novice o končnih merilih pozorno spremljate naše spletišče. Več informacij o evropskem letu železnic je na voljo tule: https://europa.eu/year-of-rail/index_sl.

Izbirni postopek je razdeljen v dve fazi: predizbor na nacionalni ravni in končni izbor na evropski ravni. **Nacionalne žirije** v vsaki državi izmed nacionalnih prijaviteljev izberejo največ tri mesta na podlagi meril za ocenjevanje, ki jih zagotovi Evropska komisija. Ti nacionalni kandidati se uvrstijo v drugo fazo natečaja, v kateri jih oceni **evropska žirija**.

Zmagovalno mesto natečaja za nagrado za dostopno mesto za leto 2022 bo razglašeno **pozimi leta 2021**. Slovesnost je del konference ob evropskem dnevu invalidov, ki vsako leto poteka v Bruslju.

Sekretariat nagrade za dostopno mesto

Sekretariat nagrade za dostopno mesto vam lahko pomaga pri pripravi vaše prijave. Za vse dodatne informacije nam pišite na naslov: secretariat@accesscityaward.eu

Stik z EU

Osebnost

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct. Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani:

https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

— s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),

— s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali

— po elektronski pošti s spletne strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Iskanje informacij o EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa:

https://europa.eu/european-union/index_sl.

Publikacije EU

Brezplačne ali plačljive publikacije EU lahko prenesete s

<https://op.europa.eu/sl/web/general-publications/publications> ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (glej https://europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in povezani dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex:

<https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sl>.

Odpri podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU

(<https://data.europa.eu/euodp/sl/home?>). Podatke lahko brezplačno prenesete ali uporabite tudi v komercialne in nekomercialne namene.

Letni natečaj za nagrado Access City Award je priznanje evropskim mestom za njihova prizadevanja na področju njihove dostopnosti invalidom in starejšim prebivalcem. Pričujoča brošura proslavlja dosežke zmagovalcev za leto 2021, nagrajencev in mest v kategoriji posebne omemb: Jönköping (Švedska), Bremerhaven (Nemčija), Gdynia (Poljska), Poznanj (Poljska), Komotini (Grčija) in Firenze (Italija). Letošnja nagrajena mesta so storila konkretne korake za večjo dostopnost javnih prostorov, služb, prevoza, stavb, kulture in turizma.

Naše publikacije lahko prenesete ali se nanje brezplačno naročite na spletni strani
ec.europa.eu/social/publications

Če želite prejemati redne novice o Generalnem direktoratu za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje, se prijavite na brezplačen e-bilten Socialna Evropa na spletni strani
ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

